2017 * N:o/Nr 2 * Vuosik./Årg. 21

Kirkonkukko
Kyrktuppen

Norjan suomalainen evankelis-luterilainen seurakunta
Den finländska evangelisk-lutherska församlingen i Norge

Pris fra kr
2.150,-
pr pers.

Cruise med hotell Stockholm – Tallinn – Helsingfors

Baltikum og Finland er blitt stadig mer populære reisemål for nordmenn. Uten å dra langt av gårde, møter vi en litt annerledes og eksotisk verden i brytningspunktet mellom øst og vest.

Les mer: www.tallinksilja.no

Foto: Magnus Rietz

TALLINK SILJA LINE

Bestill på www.tallinksilja.no / tlf. 815 33 250

Tässä lehdessä
Syksy 2017

Vilken plats har Finland? • Kuinka satavuotinen sykkii? 4
Kesäkirkkoja Pohjoisen jäämeren rannalla 6
Itsenäisyyden juhlavuosi ja suomalaisuus yhdistävät 8
Båtsfjord hurmaa luonnolla ja myönteisellä ilmapiirillä 10
Hammerfestista tuli siskosten uusi koti 14
"Så länge som någon använder språket finns det hopp" 18
Puhelinsoitot tavoittivat jäseniä 22
Medlemmar nåddes per telefoni 24
Kirkonkokous • Kyrkostämma 26
Den militära karriären förde familjen Sarpoma till Norge 28
Reformaation alkuvaiheet Suomessa 32
Veisuuveljet laulavat Siionin virsiä ja Sibeliusta 36
Vauvakerho tarjoaa kielikylvyn ja vertaisryhmän 38
Runo 40
Kirkolliset toimitukset • Kyrkliga förrättningar 41
FINNO – otteita syksyn 2017 ohjelmasta 42
Syksyn tapahtumia • Höstens händelser 44
Guds Ord är inte Bibeln – utan nådens människa 50
Runo 51

Suomalaispappi Anssi ja norjalaiset kollegat Hammerfestin kirkossa

Kannessa:
Kesäkirkko Tromssassa la 10.6.2017.
Aurinkoista mutta tuulista päivää vietettiin
Tromssan Ruijansuomalaisen yhdistyksen saunalla.

Vilken plats har det hundraåriga Finland i din vardag?

Du läser medlemstidningen för den finländska församlingen i Norge. Tidningen skickas till medlemmar i Finlands kyrka som är permanent bosatta i Norge. Totalt 56 procent av er har bekräftat ert medlemskap i enlighet med det nya förfarandet i Norge. Tack för er bekräftelse!

Även ni som nyligen flyttat till Norge får den här tidningen hemskickad senare på hösten. Ni behöver bekräfta ert medlemskap endast en gång. Då får norgefinländarna sin andel av norska statens kyrkliga bidrag.

I den här tidningens artiklar får ni möta andra norgefinländare. Som finländarnas präst har jag fått se hur mångsidigt finländarna utformar sina liv när de anpassar sig till livet på olika håll här i Norge. Jag har upplevt att när vi finländare flyttar utomlands, blir vi ofta mer aktiva och öppna än när vi bodde i en helt finsk miljö.

Under Finlands jubileumsår har vi tillfälle att berätta om vårt fosterland och dess skeden. Det är bra att försöka uttrycka i ord vilken plats sisu, bastu och den finländska kulturen har i våra hjärtan. Då får allt fler norrmän upptäcka att vi lugna och pålitliga finländare är ett mångskiftande men kunnigt folk.

Anssi Elenius, Finländarnas präst i Norge

Kuinka satavuotinen synnyinmaa sykkii arjessasi?

Luet Norjan suomalaisen seurakunnan lehteä. Tämä lehti lähetetään Suomen kirkon jäsenille, jotka asuvat vakituisesti Norjassa. Teistä 56 % on vahvistanut jäsenyytensä Norjan uuden käytännön mukaisesti. Kiitos vahvistuksesta!

Myös te, jotka olette hiljattain muuttaneet Norjaan, saatte tämän lehden kotiin myöhemmin syksyn kuluessa. Riittää, että vahvistatte jäsenyytenne vain kerran. Silloin Norjan valtion kirkollinen tuki tulee norjansuomalaisten hyväksi.

Tämän lehden artikkeleissa kohtaatte toisia norjansuomalaisia. Suomalaisten pappina olen eri puolilla Norjaa havainnut, kuinka monipuolisesti suomalainen elämä hakee muotonsa asettuessaan arkeen. Kokemukseni on, että Ulko-Suomessa meistä tulee usein aktiivisempia ja avoimempia kuin mitä olisimme olleet supisuomalaisessa ympäristössä.

Juhlavuoden aikana voimme kertoa Norjassa omasta synnyinmaastamme ja sen vaiheista. Kannattaa yrittää pukea sanoiksi, kuinka sisu, sauna ja suomalaisuus sykkivät sydämessä. Silloin tässäkin maassa havahdutaan siihen, että myös me vakaat ja luotettavat suomalaiset olemme monimuotoinen, mutta osaava joukko.

Anssi Elenius, Norjan suomalaispappi

Kesäkirkkoja Pohjoisen jäämeren rannalla

Pohjoisin Norja tarjoili parastaan, kun suomalaispappi Anssi Elenius, seurakuntasihteeri Karoliina Huhtanen Larsen ja kirkkoneuvoston jäsen Riitta Helgestad matkasivat Tromssasta kohti itää. Kesäkirkot kokosivat suomalaisia juhlimaan itsenäistä Suomea Tromssassa, Altassa, Hammerfestissä ja Båtsfjordissa. Matkan varrelle mahtui mukavia kohtaamisia ja yhdessäoloa niin nuotion ääressä kuin kirkkokahveilla. Upeat maisemat salpasivat hengen, ja matkan varrelta bongatut porot saivat matkaseurueen kiljahtelemaan ihastuksesta. Altassa Nordlyskatedralen teki vaikutuksen upealla arkkitehtuurillaan.

Finnmarkin läänissä matka huipentui Vesisaareen, jossa järjestettiin Ruijan suomalaiset kulttuuripäivät ja vietettiin siirtolaispatsaan 40-vuotisjuhlaa. Mukana juhlassa olivat Suomen Norjan-suurlähettiläs Erik Lundberg, Norjalais-suomalaisen liiton puheenjohtaja Nils Petter Pedersen ja Norjan Suomen-suurlähettiläs Åge Grutle. Juhlajumalanpalveluksen jälkeen muistomerkillä oli seppeleenlasku ja Fossekallen-kuoro esitti Finlandia-hymnin.

Itsenäisyyden juhlavuosi ja suomalaisuus yhdistävät iästä ja taustasta riippumatta

Kirkkoneuvoston jäsen Riitta Helgestad kertoo innostuneensa, kun kuuli kesäkirkoista ja Suomen itsenäisyyden juhlimisesta.

– Sytyin ajatukselle heti, kun pappi Anssi Elenius ensi kerran mainitsi siitä.

Suomi 100 -kesäkirkot järjestettiin kesäkuussa Tromssassa, Altassa, Hammerfestissä ja Båtsfjordissa. Lisäksi Vesisaaressa järjestettiin juhlajumalanpalvelus Siirtolaispatsaan 40-vuotisjuhlan ja Ruijan suomalaisten kulttuuripäivien yhteydessä. Helgestad oli suomalaispapin ja seurakuntasihteerin matkassa Tromssassa, Altassa ja Hammerfestissä. Hamarissa asuvalle Helgestadille Tromssa oli pohjoisin paikka, missä hän oli vieraillut ennen kesäkuuta.

Jokainen paikkakunta teki omalla tavallaan vaikutuksen Helgestadiin. Altassa viehätti vihreys ja rehevä luonto, Hammerfestissä kallioinen ja karu maasto. Myös Tromssan jumalanpalvelus niemennokassa ulkona teki ikimuistoisen vaikutuksen.

– Maisema on painunut verkkokalvoille: sininen taivas, valkoiset pilvet ja alttaritauluna Jäämerenlahden toisella puolen kohoavat vuoret. Luonto oli mukana voimakkaasti, ja suomalaiset veisasivat täyttä kurkkua suvivirttä.

Perinteiseen suomalaiseen tyyliin yhdessäoloa jatkettiin saunoen ja grillaten Tromssan ruijansuomalaiden yhdistyksen saunalla.

– Nuotion loimussa oli kiinnostavaa kuunnella ihmisten elämästä ja siitä, miksi he ovat tulleet Norjaan, Helgestad sanoo.

Läsnäolo eri puolilla Norjaa tärkeää

Matkan aikana Riitta Helgestad pääsi tapaamaan niin Norjassa vuosikymmeniä asuneita kuin viime vuosina Norjaan muuttaneita suomalaisia.

– Kohtaamiset Pohjois-Norjassa asuvien suomalaisten kanssa tekivät vaikutuksen, sanoo kirkkoneuvoston jäsen Riitta Helgestad.

Kirkkoneuvoston jäsen Riitta Helgestad Hamarista oli papin matkassa kesäkirkoissa Tromssassa, Altassa ja Hammerfestissä.

Hän kertoo, että iästä ja taustasta riippumatta ihmisiä yhdistivät suomalaisuus ja Suomen juhlavuosi.

– Oli hienoa oli huomata, että ihmisille oli tärkeä asia tulla kirkkoon. Koin, että meidät otettiin lämpimästi vastaan joka paikassa. Ihmiset odottivat kesäkirkkoa ja Suomen 100-vuotisjuhlaa ja valmistelivat upealla tavalla näitä tilaisuuksia, hän kertoo.

Hedmarkissa asuva Helgestad kertoo matkan kirkastaneen etenkin sen, kuinka tärkeää seurakunnan työntekijöiden on olla läsnä eri puolilla Norjaa, ei vain pääkaupunkiseudulla. Hän toivookin, että esimerkiksi suomalaisista kesäkirkoista tulisi perinne adventtikirkkojen tapaan.

Helgestadin mielestä on tärkeää, että kirkkoneuvoston jäsenet tutustuvat eri puolilla sijaitseviin paikkakuntiin, joilla asuu suomalaisia.

– Oli antoisaa kokea se, mitä kirkko merkitsee Pohjois-Norjan suomalaisille, hän sanoo.

Karoliina Huhtanen Larsen, teksti ja kuva

Tommi ja Kirsi Rantala ovat rakentaneet elämänsä Pohjoisen jäämeren rannalle Båtsfjordiin.

Kansainvälinen Båtsfjord hurmaa puhtaalla luonnolla ja myönteisellä ilmapiirillä

Työ kalatehtaassa toi Rantaloiden perheen Paltamosta Pohjois-Norjaan vuonna 1999.

Ajatus muutosta Båtsfjordiin syntyi, kun Tommi Rantala ajoi tuttavansa muuttokuorman Helsingistä Pohjois-Norjaan. Tuttava kertoi, että Båtsfjordissa oli työvoimapula ja töitä sai, kunhan vain laittoi hakemuksen.

– Minulla oli silloin kuljetusfirma, mutta olin jo pitkään miettinyt, että kaipaan muutosta ja vaihtelua. Vaimoni Kirsi rohkaisi laittamaan hakemuksen.

Myös luokanopettajaksi opiskelleen Kirsi Rantalan työllistymisen kannalta Båtsfjord vaikutti oivalta vaihtoehdolta. Tuttava kertoi, että niin kunnan kouluissa kuin päiväkodeissa oli tarvetta suomen kielen opettajalle.

Asiat etenivät nopeasti. Tommi Rantala lähetti hakemuksen marras–joulukuussa 1998 ja aloitti työt tammikuun alussa 1999. Kunnassa oli tuolloin neljä kalatehdasta ja kansainvälinen ilmapiiri. Havprodukter-kalatehtaassa oli töissä noin 30 kansalaisuuden edustajia, myös paljon suomalaisia.

Lapsille löytyy runsaasti harrastuksia

Kirsi Rantala suoritti loppuun opettajankoulutuksen Suomessa ja muutti Båtsfjordiin pariskunnan 5-vuotiaan tyttären Jeninan kanssa reilu puoli vuotta miehensä jälkeen. Rantala oli tuolloin raskaana, ja poika Nicko syntyi puolitoista kuukautta muuton jälkeen syyskuussa 1999.

Kirsi Rantalan mukaan vauva helpotti sopeutumista uuteen maahan. Vauvapiirien ja paikallisten seurakuntien tapahtumien ansiosta kautta hän sai nopeasti kontakteja ja tutustui muihin lapsiperheisiin. Rantalat ihastuivat Båtsfjordissa etenkin kauniiseen luontoon ja myönteiseen ilmapiiriin.

– Ihmiset ovat mukavia ja ystävällisiä. Lisäksi täällä on hyvin harrastusmahdollisuuksia lapsille, Kirsi Rantala sanoo.

Båtsfjordissa kotimaa on lähellä. Suomen rajalle ja Nuorgamin kylään on parin tunnin ajomatka. Myös lomamatkat kotiseudulle Paltamoon taittuvat autolla.

Mummo oli korvaamaton apu

Etenkin ensimmäiset vuodet Båtsfjordissa olivat raskaita. Reilu vuosi Nickon syntymän jälkeen syntyi Roni. Perheen neljäs lapsi Tatu syntyi vuonna 2005. Tommi teki kalatehtaassa yövuoroa, ja Kirsi oli lasten kanssa kotona.

– Tulin aamulla töistä ja Kirsi lähti lasten kanssa ulkoilemaan, että sain nukuttua muutaman tunnin, Tommi Rantala muistelee.

Ruuhkavuosina korvaamaton apu nelilapsiselle perheelle oli Tommin äiti, joka muutti Båtsfjordiin vuonna 2001. Mummo auttoi lastenhoidossa ja oli tärkeä osanen Rantaloiden tukiverkostoa.

Arki asettui uomiinsa, ja Kirsikin löysi paikkansa. Tuttava oli ollut oikeassa, että Båtsfjordista on töitä opettajille. Kirsi Rantala sai luokanopettajan pestin peruskoulusta. Lisäksi hän on ohjannut seurakunnan lastenkerhoa.

Ulkomaalaiset kalatehtaiden elinehto

Rantalat kertovat, että pienestä koostaan huolimatta Båtsfjord on erittäin kansainvälinen paikkakunta. Kunnan reilusta 2200 asukkaasta neljäsosalla ulkomaalaistausta. Prosentuaalisesti mitattuna Båtsfjordissa oli vuonna 2016 kolmanneksi eniten ulkomaalaistaustaisia asukkaita heti Oslon ja Drammenin jälkeen. Työperäinen maahanmuutto on kunnalle elinehto, sillä kalatehtaat ovat riippuvaisia ulkomaisesta työvoimasta. Viime vuosina etenkin liettualaisten määrä on kasvanut, ja heitä on kunnassa useita satoja.

Suomalaisten määrä on viime vuosina ollut laskussa. Rantaloiden muuttaessa Båtsfjordiin 1990-luvun lopulla kunnassa asui noin 200 suomalaista. Viime vuonna kunnassa asui tilastojen mukaan 56 suomalaista.
– Viime vuosina tänne ei enää ole juurikaan tullut uusia suomalaisia, Tommi Rantala sanoo.

Neljästä kalatehtaasta jäljellä on enää kaksi. Tommi Rantala arvioi, että vuosien varrella Båtsfjordista on kadonnut noin 500 kalatehdastyöpaikkaa. Muun muassa automatisaatio on vienyt työpaikkoja. Myös rekrytointikulttuuri on muuttunut. Nykyään tehtaat palkkaavat työvoimaa vuokrafirmojen kautta.

Kunnan nuorille riittää kesätöitä

Vaikka puolet tehtaista on suljettu, Båtsfjord pitää kiinni maineestaan Norjan kalastuspääkaupunkina. Kalateollisuus on yhä kunnan merkittävin elinkeino. Monilla muilla paikkakunnilla tehtaat suljetaan lomien takia kesällä, mutta Båtsfjordissa toiminta jatkuu läpi kesän – kiitos paikallisen nuorison. Esimerkiksi Båtsfjordbruket-tehdas työllistää kesän aikana noin 30 nuorta. Rantaloiden pojat Nicko ja Roni ovat seuranneet isänsä jalanjälkiä ja ovat kesätöissä kalatehtaalla.

Tommi Rantala lopetti työt tehtaalla vuonna 2003. Sen jälkeen hän työskenteli Båtsfjordin seurakunnan suntiona kahdeksan vuotta. Selkäongelmat pakottivat miehen kuitenkin osa-aikaeläkkeelle. Nykyään hän pyörittää osa-aikaisesti pienimuotoista matkailutoimintaa. Tarkoituksena on houkutella muun muassa aasialaisia revontulituristeja Båtsfjordiin.

– Olisi hyvä saada kuntaan matkailupuolen ja muitakin työpaikkoja, että kaikki ei olisi ihan yhden kortin varassa. Kaikille olisi parempi, jos elinkeinoelämän pohja olisi laajempi, hän miettii.

Nuotiopaikka tarjosi upeat puitteet kesäkirkolle Båtsfjordisssa. Kirsi Rantala lauloi hartauden yhteydessä.

Adventtikirkko kokoaa suomalaiset

Rantaloiden mukaan Båtsfjordin suomalaiset ovat sulautuneet hyvin paikalliseen yhteisöön. Suomalaisten määrän vähetessä myös pelkästään suomalaisille suunnattu toiminta on vähentynyt. Suomalaisen seurakunnan adventtijumalanpalvelus on perinteisesti ollut tapahtuma, joka kokoaa alueen suomalaiset yhteen. Tätä perinnettä Rantalat pitävät tärkeänä.

– Adventtikirkossa tulee kokoonnuttua suomalaisten kanssa, joiden kanssa ei tule pidettyä muuten yhteyttä, Kirsi Rantala sanoo.

Kesäkuussa ensi kertaa pidettyä kesäkirkkoa Rantalat pitävät hyvänä avauksena ja toivovat sille jatkoa tulevinakin kesinä.

Karoliina Huhtanen Larsen, teksti ja kuvat

Siskokset Hellevi Jørgensen, Terttu Dahl ja Leena Didriksen tulivat yksi toisensa jälkeen Hammerfestiin 1960-luvun lopulla.

Hammerfestistä tuli siskosten uusi koti

Kun Terttu Dahl lähti leveämmän leivän ja uusien kokemusten perässä Pohjois-Norjaan, seurasi kolme hänen siskoistaan perässä.

Sodankyläläinen Terttu Dahl oli 18-vuotias, kun hänen ystävättärensä kertoi työmahdollisuuksista Hammerfestissä. Tuohon aikaan täysi-ikäisyyden raja oli 21 vuotta, joten Dahlin piti kysyä lupaa vanhemmiltaan.
–Vanhemmat sanoivat, että aivan hyvin voit lähteä. Ja kyllähän sieltä tulee auto toisinkin päin jos siellä ei viihdy, hän muistelee vanhempiensa kommentteja.

Dahl ei ollut lähdössä yksin. Tuolloin vuonna 1967 kolme linja-autollista työntekijöitä, nuoria naisia, lähti Suomesta Findus-kalatehtaalle Hammerfestiin.

– Minä en osannut kieltä tippaakaan, mutta olin kauhean utelias nuori tyttö. Halusin heti saada norjalaisia ystäviä. Heidän kanssa naurettiin ja yritettiin saada juttua aikaiseksi. Kolmen kuukauden päästä oli jo aika monta norjalaista sanaa päässä, Dahl kertoo.

Isoisoäiti kannusti lähtemään Norjaan

Kun Terttu Dahl tuli lomalle Sodankylään, hän oli tehnyt hyvät tienestit. Se teki vaikutuksen Hellevi-siskoon.
– Terttu tuli Norjasta, ja hänellä oli hirveästi rahaa matkassa. Minulla oli huonopalkkainen työ kahvilaravintolassa, Hellevi Jørgensen muistelee.
– Minä olen syntipukki. Minä houkuttelin Hellevin mukaan. Sanoin, että lähde minun kanssa Norjaan. Ei Helleviä tarvinnut kahdesti houkutella, vaan hän suostui heti, Dahl naurahtaa.

Sisarusten isoisoäiti Hilma oli aikanaan asunut Norjassa, joten siskokset olivat vuosien varrella kuulleet paljon hyvää naapurimaasta.

– Isoisoäiti sanoi usein: Lähtekää tytöt Norjaan. Siellä on hyvä olla. Äitimme oli vihainen siitä, että tuollalailla puhut, lähtevät vielä kaikki. Yhdeksästä sisaruksesta neljä sitten loppujen lopuksi muutti Norjaan, Jørgensen kertoo.

Hellevi Jørgensen oli Norjaan muuttaessaan 17-vuotias. Hän valehteli ikänsä, jotta pääsi töihin Findus-tehtaalle. Keskikoulussa Jørgensen oli oppinut ruotsia ja englantia, joten alkuaikoina hän toimi paljon tulkkina. 15-vuotias Leena-sisko tuli paria vuotta myöhemmin hoitamaan Terttu-siskon vauvaa. Myös hän sai myöhemmin töitä kalatehtaasta. Perässä tuli myös Asta-sisko, joka sai työpaikan hotellista.

Äitikin leppyi, kun hän vieraili Norjassa katsomassa lapsiaan. Naapurimaasta oli löytynyt niin elanto kuin rakkaus.
– Äiti näki, että meillä kaikilla on hyvä olla Hammerfestissä. Hän sanoi, että oli onni, että olimme muuttaneet tänne, Jørgensen kertoo.

Oppivat kovaan työhön jo lapsena

Tehdastyö oli ankaraa, mutta sisaruksille se ei ollut ongelma. Vanhemmilla oli karjatila Sodankylässä, ja myös lasten työpanosta oli tarvittu maatilan töissä.

– Me olimme aika voimakkaita, eikä se meistä tuntunut miltään tulla kalatehtaalle. Olimme tottuneet ruumiilliseen työhön aivan pienestä asti, Terttu Dahl sanoo.

Suomalaisilla oli Pohjois-Norjassa hyvä maine ahkerina ja tunnollisina työntekijöinä.

– Sanottiin, että tehdas ei olisi pysynyt pystyssä ilman suomalaisia työntekijöitä. Suomalaisia oli ainakin parisataa, kun minä tulin tehtaaseen, Hellevi Jørgensen kertoo.

Siskokset kertovat viihtyneensä hyvin tehtaassa. Työnantaja piti huolen työntekijöistään. Asuminen oli edullista, ja tehtaan ruokalasta sai halvalla aterioita. Työntekijät saivat tehdä ostoksia tehtaan ruokakaupassa, jossa hinnat olivat tavallisia kauppoja alhaisemmat.
– Joka halusi säästää rahaa, pystyi säästämään, Terttu Dahl muistelee.

Vuosiin mahtui myös tiukkoja aikoja. Toisinaan tehdas joutui lomauttamaan väkeä, mutta suomalaisille asti tieto oikeudesta työttömyyspäivärahaan ei kulkeutunut. Silloin siskosten rahat eivät meinanneet riittää edes ruokaan.

Maakaasu toi uutta kasvua kaupunkiin

Findus-tehtaan kulta-aika tuli päätökseen 2000-luvun alkupuolella. Tehdas myytiin. Uusi omistaja siirsi sen kauemmas keskustasta. Vanha tehdasrakennus Hammerfestin keskustasta purettiin, ja tilalle rakennettiin Kulttuuritalo. Tehtaan 1200 työpaikasta suurin osa on kadonnut automatisaation myötä. Työttömyys lisääntyi ja kaupungin asukasmäärä kääntyi laskuun.

Maakaasusta tuli Hammerfestin pelastus. Vuonna 2007 Barentsinmerelle 140 kilometrin päähän Hammerfestistä avattiin Statoilin Snøvit-maakaasukenttä (Lumikki). Kaupungin edustalla Melkøyan saarella toimii kaasuntuotantolaitos, joka on nykyään suuri työllistäjä Hammerfestissä.

Niin Terttu Dahl kuin Hellevi Jørgensen työskentelivät kalatehtaalla 2000-luvun alkupuolelle asti. Nykyään Dahl järjestää hautaustoimiston apuna muistotilaisuuksia ja Jørgensen tekee tuurauksia ammattikoulun keittiöllä.

Norjalainen, jolla on suomalainen sydän

Elokuun puolivälissä tuli kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun Terttu Dahl muutti Norjaan. Hänen mukaansa Norja tuntuu nykyään täysin kotimaalta.

– Kun on asunut 50 vuotta maassa, niin tuntee, että on enempi norjalainen, vaikka sydän on suomalainen, Terttu Dahl miettii.
– Hammerfest on maailman paras paikka. Tulee ihana olo rintaan, kun tulee takaisin vaikka lomalta, Hellevi Jørgensen puolestaan sanoo.

Suomi 100 -kesäkirkko kokosi yhteen Hammerfestin suomalaiset kesäkuussa. Hammerfestin Suomi-seura oli kattanut sinivalkoisen kirkkokahvipöydän.

Suomen kieli on siskoksilla pysynyt vetreänä, ovathan he aina keskenään puhuneet suomea.

Hammerfestissä toimii edelleen Suomi-seura, vaikka suomalaisten määrä on vuosikymmenten varrella vähentynyt. Noin kerran kuussa seura järjestää tapaamisen, jossa on mahdollisuus vaihtaa kuulumisia muiden suomalaisten kanssa. Vuoden kohokohtia ovat suomalaiset joulumyyjäiset kaupungin vapaaehtoiskeskuksessa. Sisarukset pitävät myös suomalaisia jumalanpalveluksia tärkeänä kohtaamispaikkana.

– Tunnemme, että meitä suomalaisia ei ole unohdettu. Adventtikirkossa saa kuunnella Jumalan sanaa suomeksi ja laulaa hengellisiä lauluja. Suomalaiset joululaulut menevät syvälle sydämeen, koska ne on lapsuudessa opittuja, Terttu Dahl sanoo.

Karoliina Huhtanen Larsen, teksti ja kuvat

Museidirektör Kaisa Maliniemi serverade finsk vetelängd på norsk-finska kulturdagarna i juni.

”Så länge som någon använder språket finns det hopp”

Med åren har kvänernas språk och kultur har blivit en hjärtesak för Kaisa Maliniemi. Hennes mål är att Ruija kvenmuseum får nationell status.

Besöket i Norge skulle bara bli en kort avstickare. Hon planerade att jobba en tid på en fiskfabrik i Tromsø och sedan söka till universitetet i Finland.

Kaisa Maliniemi, som ursprungligen kommer från Reisjärvi, flyttade till Norge år 1989, och har stannat kvar sedan dess. I dag är hon professor i litteraturvetenskap och arbetar som chef för Ruija kvenmuseum i Vadsø.

Maliniemi berättar att hon genast trivdes i Tromsø. Atmosfären var internationell redan i slutet av 1980-talet och det hände hela tiden intressanta saker i staden. Stämningen var öppen och välkomnande.

– Jag lärde känna studerande från Finland och Tromsø lockade mig som stad, så jag ansökte om en studieplats vid Tromsø universitet, berättar hon.

Till en början studerade Maliniemi engelska, socialantropologi och finska.

Många glädjeämnen men också frustrationer

Maliniemi blev intresserad av kvänerna när Norges forskningsråd sökte forskare. Maliniemi hade redan hört om kvänerna, men hennes kunskaper om denna nordnorska befolkning med finska rötter var fortfarande rätt ytliga. Maliniemi blev antagen till forskningsprojektet och hon började jobba på en avhandling om kvänlitteraturen i Nordnorge. Hon disputerade för doktorsgraden vid Tromsø universitet år 2001.

– Kvänerna och deras språk har småningom blivit en hjärtesak för mig, berättar hon.

Kvänerna godkändes som en nationell minoritet i Norge år 1999 och deras språk, kvänskan, fick minoritetsspråkstatus år 2005. Den offentliga debatten har präglats av konflikter av olika slag. Bland annat har man diskuterat huruvida kvänskan är ett separat språk eller endast en dialekt.

– Kvänernas rättigheter har inte utvecklats så snabbt som man kunde ha väntat sig efter att de fick status som nationell minoritet och deras språk godkändes som ett eget språk. Vi har haft många glädjeämnen men också en del frustrationer, berättar Maliniemi.

Närheten till Finland syns i Vadsø

Under årens lopp har Maliniemi arbetat bland annat som projektchef vid Kvensk Institutt i Börselv. Till Vadsø, som har drygt 6 000 invånare, kom hon på grund av jobbet för tre år sedan. Pendling med flyg är ett återkommande inslag i Maliniemis vardag eftersom hennes hem fortfarande är i Tromsø.

Avståndet från Vadsø till finska gränsen är cirka 80 kilometer, och Maliniemi berättar att närheten till Finland fortfarande syns till exempel i gatornas och gårdarnas namn och i människornas släktnamn. Finska talas ute på stan och på biblioteket kan man låna finska böcker.
– Även om närheten till Finland inte är lika påtaglig som den tidigare varit, finns den fortfarande mycket starkt under ytan, säger Maliniemi.

Tuomainengården är en del av Ruija kvenmuseum.
Vadsø kantelespelare uppträdde bland annat
med kalevalainspirerade melodier på kulturdagarna i juni.

Statens erkännande ett avgörande steg

Kaisa Maliniemi sökte tjänsten som chef för Ruija kvenmuseum för att hon längtade efter nya utmaningar. Sådana har hon fått många av i sitt arbete, där hon fått gå i bräschen för att främja kvänernas och kvänskans ställning. Det har inte alltid varit lätt.

Ruija kvenmuseum har kämpat genom åren med knapp finansiering och brist på lämpliga lokaler. Maliniemi säger att staten har inte haft någon större vilja att stödja kvänerna, vilket har synts i budgeten.

Lokalbristen lättade något år 2015, när Vadsø kommun efter en flera decennier lång kamp skaffade nya lokaler till museet från NRK:s radiohus, som stod oanvänt. Köpet av lokaler ökade förhoppningarna om att beslutsfattarna nu är beredda att satsa på kvänerna.

Ruija kvenmuseum har till uppgift att öka kunskaperna om kvänerna och finnarna i Finnmarken samt om deras historia och språk. För närvarande har

museet ett regionalt mandat i Vadsø och Sør-Varanger. Målet är dock att utveckla museet så att det får nationellt ansvar för kvänernas och norgefinnarnas kultur och historia i hela Norge. För närvarande söker museet finansiering för att bygga om det gamla radiohuset till ett modernt museum. Om projektet blir verklighet klarnar om ett år.

– Det avgörande steget är att staten erkänner museet och ger det nationellt ansvar i hela Norge. Denna status skulle ge museet mer finansiering och statsstöd. Vårt mål är att vara ett kompetenscentrum som sprider information överallt i Norge. Vi arbetar för att nå detta mål men det beror på beslutsfattarna vilken ställning museet slutligen får, säger Maliniemi.

Viktig roll för att återuppliva språket

Enligt Kvensk Institutts uppskattning talar i dag cirka 5 000–10 000 personer kvänska. Kaisa Maliniemi ser att Ruija kvenmuseum har en viktig roll när det gäller att upprätthålla kvänernas språk och kultur.

– Ett språk ska omges av en kultur för att det ska kunna återupplivas. Det är svårt att tro att språket går i arv till nya generationer om det inte finns en kultur kring språket och om människor inte känner till sitt eget förflutna. Museet är i detta avseende ett viktigt kulturhistoriskt institut och det har samtidigt en symbolisk betydelse, säger Maliniemi.

Hon betraktar också undervisning i finska språket som en viktig förutsättning för kvänskans överlevnad.

– Om man kan finska är det lätt att lära sig kvänska, motiverar hon.

Men i dag talar få unga kvänska och språket överförs inte till de nya generationerna. Trots det orkar Maliniemi tro på att kvänska språket har en framtid.

– Kvänska är inte så populär bland den yngre generationen som man skulle kunna önska sig, men alltid finns det någon som blir intresserad av språket. Så länge som någon använder språket finns det hopp.

Karoliina Huhtanen Larsen, text och bilder

Puhelinsoitot tavoittivat jäseniä veneestä ja remontin keskeltä

Tähän mennessä 2 314 henkeä on vahvistanut jäsenyytensä Norjan suomalaisessa seurakunnassa.

Moni seurakunnan jäsen sai kesän 2017 alussa puhelinsoiton jäsenyyteen liittyen. Viime vuoden kesällä Norjan viranomaiset linjasivat, että jokaisen jäsenen on henkilökohtaisesti vahvistettava jäsenyytensä. Suomalaisen seurakunnan kirkkoneuvosto päätti hyödyntää Trondheimissä toimivan Consort-yrityksen ammattitaitoa jäsenten kontaktoinnissa.

– Yritimme ensin tavoittaa jäseniä kirjeitse ja sosiaalisen median kautta. Emme kuitenkaan tavoittaneet kaikkia ja koska Ruotsalaisella kirkolla oli hyviä kokemuksia puhelinpalvelusta päädyimme siihen, sanoo kirkkoneuvoston puheenjohtaja Birgit Tirkkonen Toft.

Puhelinkampanjan aikana 848 henkeä on vahvistanut jäsenyytensä. Jo aiemmin syksyllä 2016 jäsenet olivat saaneet kaksi infokirjettä vahvistuslomakkeineen. Kirjekampanjan yhteydessä jäsenyytensä vahvisti 1466 henkeä.

Nyt 56 prosenttia niistä suomalaisista, jotka asuvat pysyvästi Norjassa ja kuuluvat evankelis-luterilaiseen kirkkoon Suomessa, ovat vahvistaneet jäsenyytensä. Jäsenyys ei maksa mitään, koska Norjassa ei ole erillistä kirkollisveroa. Norjan valtio maksaa uskonnollisille ja elämänkatsomuksellisille yhteisöille tukea. Vahvistamalla jäsenyyden voi varmistaa, että oma tukiosuus menee suomalaisten hyväksi, eikä jää valtion kassaan.

– Norjan suomalaisen seurakunnan toiminnan jatkuvuus on riippuvainen Norjan valtiolta ja kunnilta saatavasta taloudellisesta tuesta. Tuki määräytyy jäsenmäärän mukaan, Tirkkonen Toft selventää.

Suomenkielinen puhelu mukava yllätys

Ulla-Maija Poranen työskenteli alkukesästä projektissa yhdessä Kirsi Seittenranta-Fadilin kanssa. Projektissa oli mukana myös ruotsinkielinen työntekijä. Porasen mukaan suurin osa puhelimeen vastanneista suhtautui myönteisesti.

Kirsi Seittenranta-Fadil soittaa jäsenille edelleen syksyn aikana.

– Seurakunnassa on hyvin laaja ikäjakauma, ja meillä oli hieno mahdollisuus päästä hetkeksi kurkistamaan norjansuomalaisten arkeen. Soittomme tavoittivat jäseniä muun muassa töissä, lomilla, ajomatkoilla, remontin keskellä ja kalastusveneissä. Osalle oli yllätys, kun soittaja puhui suomea. Silloin juttua riitti pitempäänkin, Poranen kertoo.

Jäsenten tavoittelu puhelimitse ja kirjeitse jatkuu syksyn aikana. Jäsenyyden voi edelleen vahvistaa myös BankID:n avulla seurakunnan kotisivuilla.

Uudessa toimistossa suosittu suomalaista

Kevät toi seurakunnan toimistoon muutoksen tuulia, sillä toimisto muutti uusiin tiloihin toukokuussa. Uusi toimisto sijaitsee Oslon ydinkeskustassa, Norjan kirkon hallintorakennuksessa, osoitteessa Rådhusgata 1–3. Toimistotilojen sisustuksessa suosittiin suomalaista, sillä huonekalut ovat Martelan mallistoa. Myös pintojen uusimisessa hyödynnettiin suomalaista ammattitaitoa, sillä Prima Maling -yrityksen suomalaismaalarit vastasivat seinien maalauksesta

Karoliina Huhtanen Larsen, teksti
Kirsi Seittenranta-Fadil, kuva

Medlemmar nåddes per telefon i fiskebåten och mitt i renoveringen

Hittills har 2 314 personer bekräftat sitt medlemskap i den finländska församlingen i Norge.

I början av sommaren 2017 kontaktades många församlingsmedlemmar per telefon med anledning av medlemskapsfrågan. I fjol somras bestämde nämligen de norska myndigheterna att varje medlem ska bekräfta sitt medlemskap personligen. Svenska kyrkans erfarenheter hade visat att telefonsamtal är ett effektivt sätt att nå medlemmarna och därför bestämde sig den finländska församlingens kyrkoråd att anlita företaget Consort i Trondheim.

– Vi försökte först kontakta medlemmarna per brev och i de sociala medierna. Vi nådde inte alla och då Svenska kyrkan i Norge hade bra erfarenheter av telefontjänsten beslutade vi att välja den, säger kyrkorådets ordförande Birgit Tirkkonen Toft.

Totalt 848 personer har bekräftad sitt medlemskap under telefonkampanjen. Medlemmarna hade redan fått två informationsbrev med blanketter för bekräftelsen tidigare på hösten 2016. Genom brevkampanjen bekräftade 1 466 personer sitt medlemskap. Nu har 56 procent av alla finländare som är perman-ent bosatta i Norge och tillhör den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland bekräftat sitt medlemskap. Det kostar ingenting att vara medlem eftersom Norge inte har en separat kyrkoskatt. Norska staten betalar stöd till religiösa och livsåskådningsmässiga samfund. Genom att bekräfta sitt medlemskap kan man säkerställa att finländarnas andel av stödet inte blir kvar i statens kassa utan kommer medlemmarna till godo.

– Verksamheten i den finländska församlingen i Norge är beroende av det ekonomiska stödet från norska staten och kommunerna. Stödet fastställs utifrån medlemsantalet, förklarar Tirkkonen Toft.

Ett samtal på finska en trevlig överraskning

Ulla-Maija Poranen och Kirsi Seittenranta-Fadil arbetade i telefonprojektet i början av sommaren. Enligt Poranen ställde sig största delen av dem som svarade positiva till samtalet.

Kyrkorådets ordförande Birgit Tirkkonen Toft och präst Anssi Elenius i Kirkens hus.

– Församlingen har en mycket stor åldersspridning och vi fick ett fin möjlighet att få inblickar i norgefinländarnas vardag. Våra samtal nådde medlemmar bland annat på jobbet, på semester, i bilen, mitt i renoveringssysslorna och i fiskebåten. För en del var det en liten överraskning att den som ringde pratade finska. Då ville de ofta prata ett lite längre tag, berättar Poranen.

Försöken att ta kontakt med medlemmarna per telefon och brevledes fortsätter under hösten. Det är också fortfarande möjligt att bekräfta sitt medlemskap med hjälp av BankID på församlingens webbplats.

Finsk kvalitet i det nya kansliet

I maj blåste friska vårvindar i kansliet, som flyttade till nya lokaler. Nu är kansliet beläget mitt i Oslo, i norska kyrkans förvaltningsbyggnad på adressen Rådhusgata 1–3. Kontorslokalernas interiör präglas av finsk kvalitet eftersom möblerna kommer från Martela. För målningen av väggarna anlitades dessutom finländska målare från företaget Prima Maling.

Karoliina Huhtanen Larsen, text och bild

Kutsu sääntömääräiseen kirkonkokoukseen

Norjan suomalaisen evankelis-luterilaisen seurakunnan sääntömääräinen kirkonkokous pidetään torstaina 2.11.2017 klo 18.00 Margaretakirkon lukusalissa, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo. Kokouksessa valitaan seurakunnalle kirkkoneuvosto vuosille 2017–2019.
Vaalitoimikunnan muodostavat Raija Munsterhjelm ja Katri Pöysä.

Äänioikeus on jokaisella Norjassa asuvalla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsenellä, joka edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä on täyttänyt 18 vuotta. Kirkkoneuvoston jäseneksi voidaan valita ainoastaan äänioikeutettu, konfirmoitu seurakunnan jäsen. Vaalikokouksessa saa jokainen äänioikeutettu oman äänensä lisäksi äänestää yhdellä valtakirjalla, josta tulee ilmetä mihin seurakuntaan valtuuttaja Suomessa kuuluu.

Kokouksen asialista:

Kokouksen avaaminen.

Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja äänten laskijaa.

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Valitaan kirkkoneuvostoon viisi varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen kahdeksi vuodeksi.

Norjalais-suomalaisen liiton (NSL) johtokunnan kirkkoneuvostoon nimeämän varajäsenen vahvistaminen.

Kirkkoneuvoston esitys seurakunnan sääntöjen muuttamiseksi (mm. Norjan valtion muuttuneen tukikäytännön vaikutukset)

Kokouksen päättäminen.

Kallelse till ordinarie kyrkostämma

Den ordinarie kyrkostämman för den finländska evangelisk-lutherska församlingen i Norge hålls på torsdagen den 2 november 2017 klockan 18.00 i Margaretakyrkans läserum, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo. På mötet väljs församlingens kyrkoråd för åren 2017–2019. Valnämnden utgörs av Raija Munsterhjelm och Katri Pöysä.

Rösträtt har varje medlem i Finlands evangelisk-lutherska kyrka som är bosatt i Norge och som fyllt 18 år före utgången av det föregående kalenderåret. Till medlem i kyrkorådet kan endast väljas en röstberättigad, konfirmerad medlem i församlingen. På valmötet får varje röstberättigad rösta med sin egen röst och med en fullmakt. Av fullmakten ska framgå till vilken församling fullmaktsgivaren tillhör i Finland.

Mötets föredragningslista:

Mötets öppnande.

Val av ordförande, sekreterare samt två protokolljusterare och rösträknare för mötet.

Konstaterande av mötets laglighet och beslutsförhet.

Val av fem ordinarie medlemmar och en suppleant till kyrkorådet för en mandatperiod på två år.

Bekräftande av den suppleant som styrelsen för Norsk-finsk forbund (NFF) utsett till kyrkorådet.

Kyrkorådets förslag till ändring av församlingens stadgar (bl.a. effekterna av ändringarna i norska statens bidragsförfarande).

Mötets avslutande.

Oslo 17.8.2017

Birgit Tirkkonen Toft
Kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Ordförande i kyrkorådet

Janne Sarpoma och Maria Söderlund-Sarpoma trivs bra i Norge. På fritiden går de ofta ut i naturen med hunden Fabbe. Bild: Karoliina Larsen

Den militära karriären förde familjen Sarpoma till fjordarnas land

Livet började snabbt rulla i sina vanliga spår under utlandskommenderingen, även om familjen bara kommit hit för en kort tid. Skolan och fritidsaktiviteterna ger familjens vardag dess rytm.

När överstelöjtnant Janne Sarpoma erbjöds ett treårigt uppdrag som militär attaché i Oslo fick han inte många dagar tid att tänka över saken.
– Det krävdes snabba beslut på traditionellt soldatmanér. Jag ringde hem och frågade om Oslo och Norge låter intressant, berättar Sarpoma.

Utlandskommenderingar var redan en bekant sak för Sarpoma eftersom familjen bott i Bryssel åren 2006–2009. Då arbetade Sarpoma vid Europeiska unionens militära stab. Inför flytten till Bryssel var familjens söner Johan och Axel 7 och 3 år gamla och hade därför ingen talan i frågan.

– När vi kom till Oslo var barnen äldre. Vi fick fundera hur de skulle förhålla sig till saken, berättar Maria Söderlund-Sarpoma.
Familjen diskuterade förslaget och Johan, som då var 16 år och Axel, 12 år, hade inga invändningar.
– Barnen hade redan internationaliserats under åren i Bryssel.

I augusti hade det gått två år sedan familjen och hunden Fabbe flyttade från Hangö till Norge. I Norge hör det till Janne Sarpomas uppgifter att följa med stationeringsländernas säkerhets- och försvarspolitik och att vara en länk mellan Finland och stationeringsländerna. Arbetet kräver också tjänsteresor eftersom Sarpoma också ansvarar för Island och Danmark.

Fyra språk i vardagen

I Norge började vardagen snabbt rulla i sina vanliga spår. Familjen hittade en hyresbostad i Høvik i Bærum, som ligger nära gränsen till Oslo. Orten har goda förbindelser både till sönernas skola och till Sarpomas arbetsplats på Finlands ambassad i Oslo.
Barnfamiljen lever en vanlig vardag som i hög grad kretsar kring skolan och fritidsaktiviteterna. Det har varit lätt för Sarpomas att anpassa sig till språket i Norge eftersom familjen är tvåspråkig. Marias modersmål är svenska och Jannes finska. Båda föräldrarna har pratat sitt eget modersmål med sönerna från första början.
– Pojkarna har gått i svensk skola i Finland och de pratar svenska sinsemellan, berättar Maria Söderlund-Sarpoma.

I Norge kompletteras sönernas språkpalett med norska och engelska. De går i internationella skolan i Oslo, där undervisningsspråket är engelska. Pojkarna kunde engelska redan innan de flyttade till Norge.
– Det måste vi tacka datorspelen för, eftersom båda pojkarna lärt sig engelska den vägen, säger Maria Söderlund-Sarpoma.
Att gå i skola på ett främmande språk kräver ändå flit och ihärdighet.
– Jag har ibland tyckt synd om den äldre, Johan, som måste lära sig till exempel matematiska formler på ett främmande språk. Särskilt under det första året i gymnasiet var han tvungen att lägga ned flera timmar på läxläsning varje kväll, berättar Janne Sarpoma.

Spelresor med handbollslaget

Genom barnens fritidsaktiviteter har Sarpomas fått uppleva idrottarfamiljens

vardag i Norge. Axel spelar handboll, och föräldrarna får ofta tillbringa sina veckoslut vid spelplanen och på turneringar.
– Vi hade knappt bott här i två månader innan vi stod på Nadderud-arenan och sålde våfflor och korv, berättar Janne Sarpoma.
– Kunderna var roade över att vi inte ens kände igen de norska mynten, säger Maria Söderlund-Sarpoma skrattande.

Enligt paret Sarpoma känns vistelsen i Norge inte som om man bodde utomlands. Kulturen och människornas mentalitet är i mångt och mycket likadana som i Finland. Det uppstår inte heller någon känsla av rotlöshet eftersom kontakterna med Finland är så intensiva.
– Vi har alltid haft vår bas i Finland även om vi bott utomlands. Om det inte är hemmet, så är det stugan. Vi har alltid en plats i Finland dit vi kan återvända, säger Söderlund-Sarpoma.

Mer gemensam tid för familjen

Flytten till Norge innebar en stor förändring i Maria Söderlund-Sarpomas vardag. I Finland arbetade hon som företagshälsovårdare men i Oslo fick hon sadla om och börja representera i stället.
– Mitt arbete begränsar i viss mån Marias möjligheter att arbeta. Makan väntas vara med på vissa evenemang, berättar Janne-Pekka Sarpoma.
Representation är ändå ingen heldagssyssla och under det förra läsåret arbetade Maria Söderlund-Sarpoma som vikarie för skolhälsovårdaren vid internationella skolan i Oslo.

Livet utomlands har gett familjen omväxling i vardagen. Under årens lopp har den militära karriären fört Janne Sarpoma till olika orter runt om i Finland. Han har bott veckorna på annat håll och kommit hem till veckosluten.
– I Norge har vi mer tid att vara tillsammans som familj. Hemma i Finland har vi så många skyldigheter, men här behöver vi inte gå ut för att klippa gräsmattan kring sommarstugan, säger Maria Söderlund-Sarpoma.

Fantastiska friluftsmöjligheter

I Norge har familjen Sarpoma njutit särskilt av de fantastiska friluftsmöjligheterna och av närheten till naturen. Man kan åka metro till ett skidcentrum, och havet är starkt närvarande. Sarpomas tog med sin egen båt till Norge och de har gjort båtutflykter och fisketurer i fjorden. Norge erbjuder också exotik i fråga om landskapet och höjdskillnaderna.

Jobbet som militärattaché medför också resor. I juni reste Sarpomas till Finnmark, där de besökte bland annat Nordkapp. Bild: Hemalbum

– Bara en dryg timme med flyg från södra Finland och landskapet blir helt annorlunda, säger Janne Sarpoma.

Kommenderingen som militärattaché är vanligen treårig. Det betyder att familjen flyttar tillbaka till Hangö sommaren 2018. Sarpomas är nöjda med att de tog chansen att bo i Norge.

– När man kommer från en liten ort är det bra att se sig om i världen, säger Maria Söderlund-Sarpoma.

Karoliina Huhtanen Larsen, text

Reformaation alkuvaiheet Suomessa

Joka vuosi 9.4. vietetään Mikael Agricolan ja suomen kielen päivää. Suomessa se on yleinen liputuspäivä.

Mikael Agricolan syntymävuodeksi on arvioitu vuotta 1510. Hänen kuolemastaan sensijaan on tarkkaa tietoa, sillä hän sairastui tullessaan Moskovasta rauhanneuvotteluista ja kuoli 9.4.1557 Uudellakirkolla (nyk. Poljany). Hänet haudattiin Viipuriin.

Kun Agricolaa juhlittiin vuonna 2007, oli tunnuslauseena hänen omat sanansa: ”Oma kieli, oma mieli”. Turun yliopiston juhlaesitteessä määriteltiin hänen merkityksensä seuraavasti:

Kieli

Agricola loi suomen kirjakielen, rakensi kielioppia ja rakensi sanastoa.

Kirjallisuus

Agricola oli kielenkääntäjä. Hän loi perustan suomenkieliselle kirjallisuudelle.

Kirkon uudistaja

Agricola johdatteli kirkkoa maltillisesti vanhasta uskosta uuteen.

Rauhantekijä ja diplomaatti

Agricola toimi rauhanneuvottelijana Ruotsin jaVenäjän pitkään jatkuneissa erimielisyyksissä.

Reformaattori Mikael Agricolan työsarka

Martti Lutherin suuri uudistus oli se, että kansan piti kuulla Jumalan sanaa ja rukoilla omalla kielellään. Liturgiassa laulettu latina ja kirkon hierarkia eivät saaneet olla yksityisen ihmisen ja Jumalan välissä. Raamattu ja liturgiset kirjat oli siksi käännettävä myös suomeksi.

Maahan tarvittiin suomea osaavia pappeja. Siksi Turun piispan Martinus Skytten sihteeri, nuori Mikael Agricola lähetettiin vuonna 1536 Wittenbergiin. Hän opiskeli monen muun suomalaisnuorukaisen kanssa Lutherin ja Melanchthonin luona Wittenbergissä ja suomensi parin suomalaisen opiskelutoverinsa kanssa Uuden testamentin – tätä varten hänet oli lähetty Lutherin oppiin.

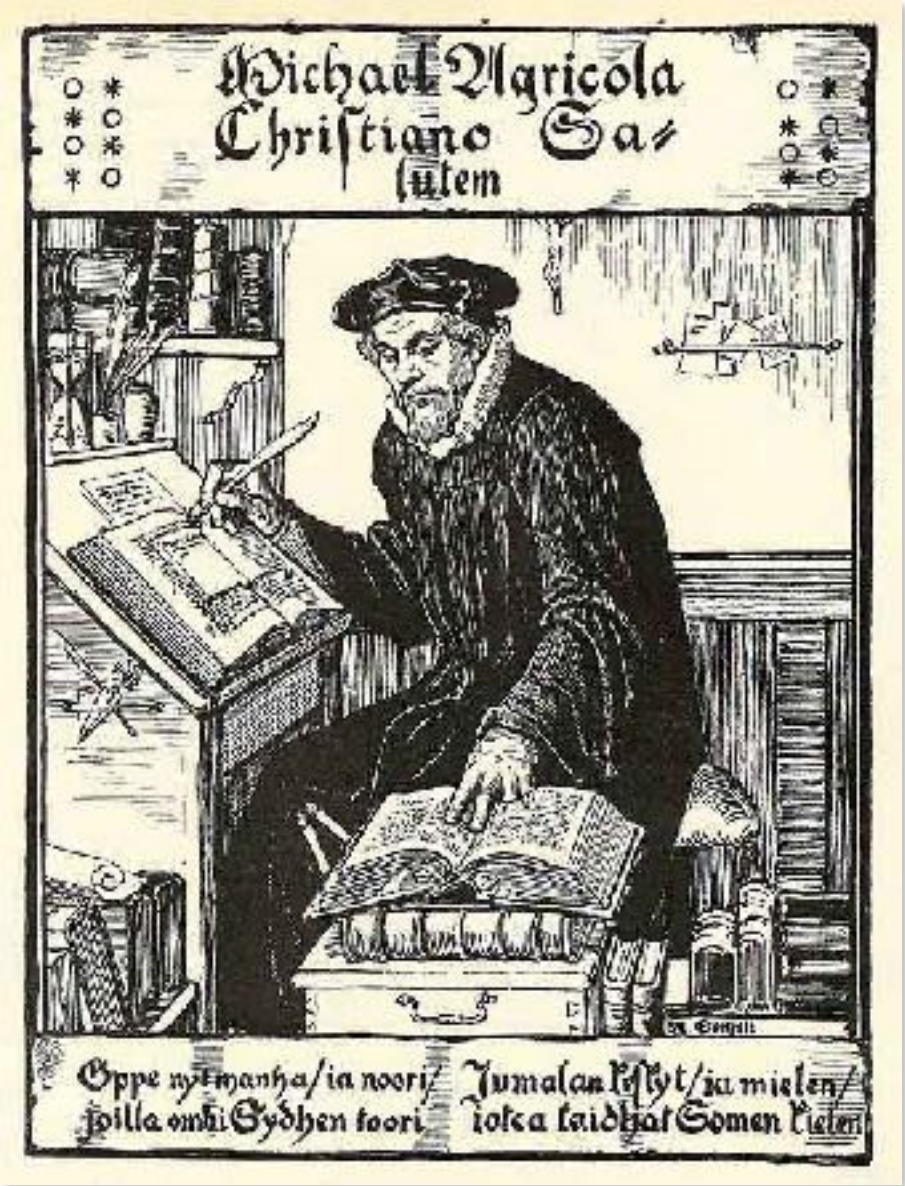

Mikael Agricolasta ei ole säilynyt ainuttakaan alkuperäiskuvaa. Taiteilija Albert Edelfelt (1854–1905) teki tunnetun piirroskuvan Agricolasta käännöstyön parissa vasta yli 300 vuotta suurmiehen kuoleman jälkeen.

Se Wsi Testamenti. Nimiölehden kulmissa ovat neljän evankelistan symbolit, nimiön vasemmalla puolella Pietari avaimineen, oikealla Paavali miekka kädessä. Nimiön alle on kuvattu Pyhä Kolminaisuus: Pyhän Hengen kyyhkynen, kärsivä Kristus ja Isä Jumala.

Agricolan pääteos ”Se Wsi Testamenti” painettiin vasta vuonna 1548 runsaasti kuvitettuna 718 sivun laajuisena teoksena. Ennen sen ilmestymistä Agricola kirjoitti aapisen, ensimmäisen suomenkielisen kirjan: ”ABCkiria” painettiin Tukholmassa 1543. Lisäksi hänen itsenäisin teoksensa ”Rucouskiria” ilmestyi 1544. Se on sekä jumalanpalveluksen että yksityisen hartauden tarpeisiin laadittu lähes 900-sivuinen kokoomateos.

Suomennoksissaan hän otti mallia ruotsin, saksan ja latinan kirjoitustavasta, joista vain latinalla oli tuohon aikaan vakiintunut oikeinkirjoitus. Niinpä Agricolan ja muitten 1500-luvun kirjoittajien teoksissa on suomen kieleen soveltumattomia kirjoitusasuja ja paljon horjuntaa: merkittiin toisaalta samaa äännettä eri kirjaimin ja toisaalta samalla kirjaimella eri äänteitä.

Reformaation kuningas Kustaa Vaasa

Kustaa Vaasan hallituskautena (1523–1560) uskon asiat kietoutuivat poliittiseen valtapeliin, kun kuningas alisti kirkon valtion johtoon uskonpuhdistuksen avulla. Hän vähensi piispojen valtaa ja takavarikoi heiltä ja kirkolta suuria maaomaisuuksia. Ja kun Ruotsin arkkipiispaksi vihittiin Laurentius Petri ilman paavin nimitystä, katkaistiin myös muodollisella tasolla yhteydet Roomaan.

Suomessa kuninkaan valta näkyi muun muassa siinä, että Mikael Agricolan piispaksi nimittäminen Turun piispaksi viivästyi. Lisäksi kuningas jakoi vuonna 1554 Suomen kahteen hiippakuntaan vähentääkseen Turun piispan valtaa – syntyi Viipurin hiippakunta. Kuningas odotti piispoilta kuuliaisuutta ja kunnioitusta laillista esivaltaa kohtaan ja sitä piti vaatia myös heidän kuulijoiltaan. Arkkipiispa ei Suomen piispoja vihkinyt, koska ”herra arkkipiispa oli jollain tavoin kuninkaan epäsuosiossa”.

Piispanmessu Turun syysmarkkinoiden ja pappeinkokouksen yhteydessä oli Agricolan protesti kirkon ja piispanviran itsenäisyyden puolesta. Tuore piispa joutui kuitenkin tarkastaessaan Turun saariston seurakuntia luetteloimaan irtaimistoa aina kattiloista ja tinavadeista messupukujen kullattuihin nappeihin asti. Inventoinnin tarkoitus oli selvä, vaikka lopullinen kirkon omaisuuden takavarikointi tapahtuikin vasta Agricolan kuoleman jälkeen.

Marjatta Beck, teksti
Wikimedia Commons, kuvat

Veisuuveljien repertuaari ulottuu Siionin virsistä Jean Sibeliukseen

Pappi ja kanttori Samuli Korkalainen perusti nuorten miesten Veisuuveljet-kuoron vuonna 2007. Kaveriporukasta alkunsa saanut kuoro juhlistaa satavuotiasta Suomea Oslossa marraskuussa.

– Vitsinä olen sanonut, että perustin kuoron sitä varten, että kaverini kävisivät edes joskus kirkossa, Samuli Korkalainen kertoo.

Korkalainen johti 12 vuotta Herännäisnuorten sekakuoroa, ja moni hänen kavereistaan lauloi opiskeluaikoina kyseisessä kuorossa. Kaverit valmistuivat ja siirtyivät työelämään, mutta moni jäi kaipaamaan kuorossa laulamista. Korkalainen sai idean kerätä tutun porukan kasaan.

– Perustin Veisuuveljet, koska halusin saada kokemusta mieskuorosta. Oma kokemukseni kuoronjohtajana ja kuorolaulajana oli sekakuoroista. Oli taiteellisesti kiinnostavaa lähteä kokeilemaan mieskuoron johtamista, hän kertoo.

Vitsillä heitetty tavoitekin kavereiden kirkkoon saamisesta toteutui. Kuoro avustaa jumalanpalveluksissa herännäispyhinä useita kertoja vuodessa.

Herännäisyys näkyy kuoron ohjelmistossa

Suomessa on Korkalaisen mukaan parisenkymmentä herännäishenkistä virsikuoroa, mutta Veisuuveljet on ainoa mieskuoro. Körttitausta näkyy etenkin kuoron ohjelmistossa. Siionin virret ovat keskeisessä osassa repertuaaria.

Siionin virsien uusi laitos otettiin käyttöön heinäkuussa Nilsiän herättäjäjuhlilla, ja kuoro on ottanut uudistettuja virsiä jo ohjelmistoonsa.

Veisuuveljien keski-ikä huitelee nykyään 30 vuoden paremmalla puolella. Kuorossa on viitisentoista laulajaa. Osa on alkuperäisjäseniä, mutta mukaan vuosien varrella on tullut myös uusia laulajia.
– Veisuuveljet on nuorekas joukko, joka on kuoroksi pieni, mutta soi silti hyvin. Uskon, että laulusta välittyy se, että olemme hyviä kavereita keskenämme ja viihdymme tässä porukassa. Se kuuluu yhtenäisyytenä soinnissa.

Veisuuveljet saapuvat Osloon juhlistamaan 100-vuotiasta Suomea.

Oslon ohjelmistossa suomalaisia mieskuorolauluja

Tänä vuonna Veisuuveljet viettää 10-vuotisjuhlavuottaan, ja osana juhlavuotta kuoro vierailee Oslossa marraskuun puolivälissä. Vierailuun kuuluu Suomi 100 -juhlakonsertti Margaretakirkossa sekä avustaminen Suomi 100 -juhlajumalanpalveluksessa.

Korkalaisen mukaan Oslon konsertin ohjelmistossa on paitsi uudistettuja Siionin virsiä, myös perinteisiä suomalaisia mieskuorolauluja ja Sibeliuksen mieskuorolauluja. Ulkosuomalaisille esiintyminen on tuttua, sillä kuoro on aiemmin konsertoinut Uppsalassa, Las Palmasissa ja Lontoossa.

– Olemme havainneet aiemmilla ulkomaanmatkoilla, että isänmaallinen musiikki kiinnostaa ulkomailla asuvia suomalaisia, Korkalainen sanoo.

Karoliina Huhtanen Larsen, teksti
Joona Raudaskoski, kuva

Veisuuveljet Oslossa

Konsertti Margaretakirkossa lauantaina 11.11. klo 18. Vapaa pääsy.
Kuoro mukana Suomi 100 -juhlamessussa sunnuntaina 12.11. klo 15.

Vauvakerho tarjoaa kielikylvyn lapsille ja vertaisryhmän vanhemmille

Seurakunnan vauvakerho aloitti toimintansa helmikuussa. Kerran viikossa kokoontuva kerho keräsi heti säännöllisen kävijäkunnan Oslon seudun suomalaisvanhemmista.

Kevään kerhokonkarit Marja Saviluoto ja Janica Navarsether ottivat aikanaan ilolla vastaan uutisen suomalaisesta vauvakerhosta.

– Minusta oli kiva tutustua samassa elämäntilanteessa oleviin suomalaisiin. Barselgruppe Norjassa on hyvä ja toimiva, mutta asioista on mukava puhua omalla äidinkielellään, sanoo Saviluoto, joka muutti Norjaan vuonna 2016.

– Mielestäni ulkosuomalaiselle on todella tärkeää muiden ulkosuomalaisten tapaaminen ja juuri vauvakerho on parhaimpia esimerkkejä siitä. Äitiyslomalle tarvitsee päivän täytettä ja sitä kautta saa kasvatettua sosiaalisia verkkoja, miettii vuodesta 2012 Norjassa asunut Navarsether.

Turvaverkkoja ja tukea kielen oppimiseen

Kerhossa käyneiden perheiden elämäntilanteet ovat hyvin erilaisia. Osa on tullut Norjaan jäädäkseen, osa on vain käymässä. Joillakin kotikielenä on suomi, toisilla norja.

Marja Saviluoto muutti Norjaan vuonna 2016, kun hänen suomalainen miehensä sai töitä Oslosta. Kahden lapsen äiti kertoo, että muutto Norjaan on väliaikainen. Kun sukulaiset ja ystävät asuvat Suomessa, ovat erilaiset Suomi-yhteisöt ja -kerhot olleet tärkeä osa turvaverkkoa.

Janica Navarsether puolestaan päätyi Oslon seudulle norjalaisen miehensä perässä vuonna 2012, eikä pariskunnalla ole aikeita muuttaa Suomeen. Navarsetherin näkökulmasta suomenkielinen kerhotoiminta on tärkeää etenkin lapsen kielen oppimisen kannalta.
– Mielestäni on tärkeää, että lapsi kuulee suomen kieltä ihan alusta asti muutenkin kuin vain äidin suusta. Myöhemmin jatkamme varmasti Suomi-koulussa, hän miettii.

Vauvakerho jatkaa kokoontumista syksyllä Oslossa.
Kuvassa oikealta haastatellut Marja Saviluoto ja Janica Navarsether.

Parasta mukava seura ja yhdessäolo

Marja Saviluodon Ella-tytär ja Janica Navarsetherin Ea-tytär viihtyivät kerhossa. Kerhossa lauletaan suomalaisia lastenlauluja, minkä jälkeen ohjelmassa on vapaata yhdessäoloa. Yhteisen laulu- ja hartaustuokion jälkeen puhe kääntyi vanhemmuuteen sekä laajemminkin elämään Norjassa.

– Oli todella mukava jakaa kokemuksia muiden ulkosuomalaisten äitien kanssa, Janica Navarsether miettii.

Marja Saviluodon mukaan parasta kerhossa on ollut mukava ja leppoinen seura sekä yhdessäolo.
– Vauvat viihtyivät hyvin toistensa seurassa, ja laulaminen ja leikkiminen olivat hauskaa kaikille osapuolille. Lisäksi kerhossa sai jakaa kokemuksia Norjassa asumisesta ja kuulla hyviä vinkkejä eri asioista, hän sanoo.

Vauvakerho jatkaa kokoontumista syksyllä keskiviikkoisin klo 11–13 Margaretakirkon lukusalissa. Seurakunta tarjoaa kahvit. Omat eväät mukaan.

Karoliina Huhtanen Larsen, teksti ja kuva

Toivo

Pimeydessä ei ole valoa
mutta joskus
voit nähdä pienen valonsäteen
tunkeutuvan pimeyden keskelle …

Silloin
näet valon kautta että
toivo on jossakin.

Toivon valo täyttää sydämesi
sinä olet
sinä existeeraat
olet olemassa.

Löydät tien.

Toivo alkaa …
Elämä voittaa …

Runo ja maalaus Marléne Mattila

Kirkolliset toimitukset • Kyrkliga förrättningar

Kastetut • Döpta

18.2.2017 Eila Emilia Hytönen Larsen, Oslo

1.4.2017 Aaro Ludvik Johansen, Oslo

20.5.2017 Oliver Stöckel-Kvamme, Bergen

27.5.2017 Thomas Olav Toivola Øye, Oslo

Hautaan siunatut • Jordfästa

7.4.2017 Saara Matilda Dahl (75), Hammerfest

2.6.2017 Martti Samuel Jalmari Paltto (55), Hammerfest

14.7.2017 Åke Gabriel Aspholm (92), Oslo

Otteita Finnon syksyn 2017 ohjelmasta:

31.8.-15.10. SYSTEMA NATURAE -NÄYTTELY
Mira Majevskin kuratoima ryhmänäyttely «Systema Naturae» yhdistää kuusi nykytaiteilijaa: Ann Böttcher, **Sanna Kannisto**, Eva-Fiore Kovacovsky, **Kustaa Saksi**, **Salla Tykkä** ja Michael John Whelan. Näyttelyn teemana on kasvitiede, ja taiteilijat tutkivat teoksissaan ihmiskunnan suhdetta luontoon. **Paikka: Kunsthall Stavanger, Madlaveien 33, Stavanger.**

8.9.-29.10. 100 ESINETTÄ SUOMESTA -NÄYTTELY
Näyttely havainnollistaa100-vuotiasta Suomea esittelemällä yhden esineen kultakin itsenäisyyden vuodelta. Näyttely kertoo Suomesta ja suomalaisuudesta arkisin, innovatiivisin ja humoristisin esimerkein. Näyttelyn on kuratoinut **Anna Kortelainen** ja **Pekka Toivanen**, tuotanto Suomen Viron-instituutti. Näyttely on osa virallista Suomi100-ohjelmaa.
Paikka: Teknisk Museum, Kjelsåsveien 143, Oslo.

9.9.-10.9. PERHEPÄIVÄT OSLON TEKNISESSÄ MUSEOSSA
Benny Törnroos ja Muumit viihdyttävät ja tanssittavat esityksellään lauantaina. Lasten ja nuorten koodaustyöpaja **Mehackit**:in parissa kutsuu tutustumaan luovaan teknologiaan. **Suomen Muotoilukasvatus** (SuoMu) järjestää työpajoja joissa pääsee suunnittelemaan oman tuolin. **Paikka: Teknisk Museum, Kjelsåsveien 143, Oslo**.

28.9.-28.10. JAAKKO NIEMELÄ: NOSTALGHIA -NÄYTTELY
Suomalaistaiteilija **Jaakko Niemelän** uusi videoteos «Nostalghia» esitetään ensimmäistä kertaa. Näyttely järjestetään yhteistyössä Kulturbyrået Mesénin kanssa.
Paikka: Kunstplass 10, Rostedts gate 10, Oslo.

13.10. KIRJAILIJATAPAAMINEN: HENRIKA RINGBOM
Tapaamme kirjailija **Henrika Ringbomin** keskustelussa Kjersti Bronken Senderudin kanssa. Keskustelu alkaa klo 19:00. **Paikka: Schous bøker, Schous plass 7A, Oslo.**

28.10. LUENTO: SUOMALAINEN MUOTOILU NORJASSA
Luennoimassa taidekuraattori **Katarina Siltavuori**. Luento alkaa klo 12:00.
Paikka: Blomqvist Nettauksjon, Rolfsbuktveien 4 E-F, Oslo.

4.11. SUOMALAISTA KANSANMUSIIKKIA RIKSSCENENILLÄ
Esiintymässä **Trio NOR** (NO/SE/FI), mukana suomalainen **Arto Järvelä**. Klo 19:00. Liput: 220/150 kr. **Paikka: Riksscenen, Schous kulturbryggeri, Trondheimsveien 2, Oslo.**

18.-19.11. SKÁBMA-FESTIVAALI
Skábma on uusi Nordkinnhalvøyalla järjestettävä genrerajoja rikkova festivaali. Tapahtuma keskittyy saamelaiseen nykykulttuuriin. Esiintymässä mm. **Ural Pop** (NO/FI) ja **Ailu Valle** (FI), luvassa myös **Katja Gauriloffin** ohjaama «Kuun metsän Kaisa» -dokumenttielokuvan näytös. **Paikka: Kjøllefjord, Lebesby**

23-25.11. **SUOMALAISTA KANSANMUSIIKKIA RIKSSCENENILLÄ:**
23.11. **Antti Järvelä** (FI) / **Arto Järvelä & Einar Olav Larsen** (FI/NO) / **Gjermund Larsen** (NO). Klo 20:30. Liput: 200/130 kr.

24.11. **Pekko Käppi & K:H:H:L** (FI) ja **Skenet** (SE). Klo 21:00. Liput: 220/175 kr

25.11. Fokus Finland 100 år – Kaustinen: **Päivi Hirvonen** (FI), **Antti Paalanen** (FI), **Finnskogar** (FI/SE), **Ural Pop** (NO/FI). Klo 19:00. Liput: 250/175 kr
Paikka: Riksscenen, Schous kulturbryggeri, Trondheimsveien 2, Oslo.

30.11.-21.12. **«PIMEÄSSÄ EN OLE NELIRAAJAINEN (IN THE DARK I DON'T HAVE FOUR LIMBS)» -NÄYTTELY**
Taiteilijat **Alma Heikkilä** ja **Mikko Lipiäinen** sekä runoilija **Reetta Pekkanen**. Näyttelyn on kuratoinut **Jussi Koitela**. **Paikka: Trøndelag senter for samtidskunst (TSSK), Trondheim.**

Liity sähköpostilistallemme tai katso ohjelma www.finno.no

TERVETULOA!

HUNDRE GJENSTANDER FRA FINLAND

Syksyn tapahtumia pääkaupunkiseudulla
Höstens händelser i huvudstadsregionen

Su 10.9.2017 klo 14.00 Oslo, Margaretakyrkan
Messu eli ehtoollisjumalanpalvelus • Högmässa
Mukana Töölön seurakunnan työntekijöitä Helsingistä. Kirkkokahvit lukusalissa. Poikkeuksellisesti jo klo 14.

Su 24.9.2017 klo 11.00 Oslo, Gamle Aker kirke
Pohjoismainen jumalanpalvelus •
Nordisk gudstjänst
Pohdimme reformaation merkitystä yhdessä ruotsalaisten, islantilaisten ja norjalaisten kanssa Oslon vanhimmassa kirkossa. Kirkkokahvit. • Reformationen tematiseras också vid kyrkkaffe. Akersbakken 30, 0172 Oslo.

Su 29.10.2017 klo 14.00 Oslo, Margaretakyrkan
Perhemessu • Familjemässa
Aiheena Jumalan huolenpito. Seurakunnan lauluryhmä ja kirkkokahvit. • Sånggrupp och kyrkkaffe.
Kirkkokahvit lukusalissa. Poikkeuksellisesti jo klo 14.

Ons 01.11.2017 kl 18.00
Lutherkväll – med bordssamtal i Luthers anda
18.30 Mässa – 19.00 Miniföredrag och ”bordssamtal”. Vid borden finns kex, ost och något att dricka. – Tillsammans med Svenska Kyrkan i Norge och Den isländska församlingen. Orten till arrangemanget och mer finskekirken.no

To 2.11.2017 klo 18.00 Sääntömääräinen kirkonkokous •
Ordinarie kyrkostämma (ks. s. 26–27)

La 11.11.2017 klo 18.00 Oslo, Margaretakyrkan.
Veisuuveljet-kuoron konsertti. Vapaa pääsy. Lue lisää sivulta 36.

Su 12.11.2017 klo 15.00 Oslo, Margaretakyrkan
Suomi 100 -juhlamessu • Finland 100 -högmässa

Saarna Mauri Vihko, kirkon ulkosuomalaistyön johtaja. Veisuuveljet-kuoro. Juhla jatkuu seurakuntasalissa ruokailulla ja kahvitarjoilulla. • Predikan Mauri Vihko, chef för kyrkans arbete bland finländare utomlands. Köret Veisuuveljet. Efter gudstjänsten inbjuder vi till middagsbord och kaffe.

Pe 1.12.2017 klo 18.30 Oslo, Margaretakyrkan
Kauneimmat joululaulut

Olemme jälleen saaneet Suomen lähetysseuran joululauluvihot. Tervetuloa yhteislauluiltaan luomaan suomalaista adventtitunnelmaa!

Su 17.12.2017 klo 15.00, Oslo Margaretakyrkan
Joulumessu • Högmässa i jultiden

Seurakunnan lauluryhmä Elina Hawramin johdolla. Kahvit jumalanpalveluksen jälkeen. Tervetuloa joulukirkkoon! • Sånggrupp och kyrkkaffe. Välkommen til julkyrkan!

Pyhäpäivien kuvat: Anniina Mikama / Kirkon kuvapankki

Jos haluat auttaa kirkkokahvien toteuttamisessa Oslossa leivonnaisilla, tarjoilussa tai muuten seurakuntasalin järjestämisessä, ota yhteyttä seurakuntasihteeri Karoliinaan, ks. takasivu.

Muista syksyn kuluessa seurata
seurakunnan verkkosivulta
www.finskekirken.no
ohjelmiin tulleita lisäyksiä ja mahdollisia muutoksia.

Oslon Suomi-koulu palaa kesälomalta

Suomi-koulussa järjestetään syksyllä opetusta kahdeksana lauantaina. Koulu auttaa pääasiassa kaksikielisiä lapsia ja nuoria käyttämään suomen kieltä monipuolisesti. Koulussa toimii myös muskari.

Opetus tapahtuu Skøyenin koululla, Monolitveien 6.

Lisätietoa koulusta www.suomikoulu.suomiseura.org
Ilmoittautumiset: erik.heikkila@yahoo.no

Lukusali kohtaamispaikkana

Tämän sivun tapahtumat järjestetään Margareta-kirkon lukusalissa, Hammersborg torg 8E (Läsrum), Oslo.

Vauvakerho keskiviikkoisin klo 11–13

(Ei 4.10. eikä 22.11.2017. Syksyllä ke 29.11. saakka.)
Vauvakerhossa alle vuoden ikäisillä vauvoilla ja heidän vanhemmillaan on mahdollisuus tutustua toisiin ja opetella suomalaisia lauluja ja leikkejä. Lisäksi vietetään lyhyt hartaushetki. Leikki-ikäiset sisarukset ovat tervetulleita kerhoon!
Omat eväät mukaan, kahvit talon puolesta.

Seniorikahvit torstaisin klo 14–16

Syyskaudella to 28.9. ja 19.10.2017.
Seniorikahveilla on mahdollisuus vaihtaa kuulumisia ja tutustua paremmin toisiin. Tervetuloa juttelemaan ja kahvittelemaan!

Tervetuloa mukaan suomalaisen seurakunnan iloiseen ja reippaaseen lauluryhmään!

Ryhmä harjoittelee Margareta-kirkon lukusalissa torstaisin klo 17.30–19.30, tarkat päivämäärät www.finskekirken.no
Joukkoon mahtuu lisää innostuneita laulajia! Ryhmä osallistuu syksyn aikana lokakuun perhemessuun sekä joulukirkkoon.

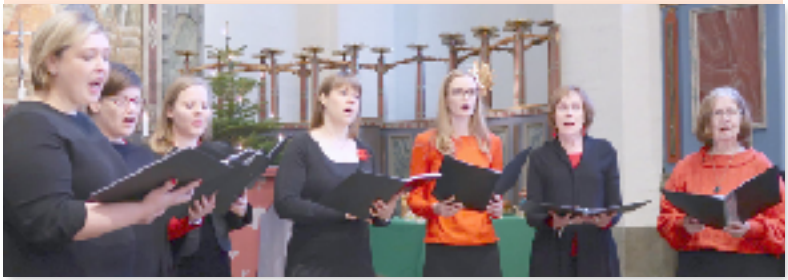

Syksyn tapahtumia eri puolilla Norjaa

La 4.11.2017 klo 16.00
Trondheim: Perhekirkko suomeksi ja norjaksi
– ks. lisää finskekirken.no ja suomiseura.no
Bakke kirke, Innherredsveien 8, 7014 Trondheim

To 16.11.2017 klo 18.00
Bergen: Kauneimmat joululaulut
– ilmoittautuminen: finsk.nffib.org
Domkirkeboligen, Kong Oscars gate 88, 5018 Bergen

Su 26.11.2017 klo 15.00
Trondheim: Koko perheen adventtijuhla
Joululauluja ja puuroa seurakuntatalolla, ks. myös suomiseura.no
Aasmund Vinjes gate 4, 7015 Trondheim

Yhdistykset eri puolilla Norjaa järjestävät 6.12. tienoilla suomalaisia itsenäisyysjuhlia:

Tromssa – www.tromssannorsu.wordpress.com
Trondheim – suomiseura.no
Bergen – finsk.nffib.org
Stavanger – www.suomisro.wordpress.com
Oslo – norskfinsk.org
Oslo – www.suomiseura.org

Muista syksyn kuluessa seurata
seurakunnan verkkosivulta
www.finskekirken.no
ohjelmiin tulleita lisäyksiä ja mahdollisia muutoksia.

Su 3.12.2017 klo 15.00
Hamar: Adventtijumalanpalvelus, joululaulut ja itsenäisyysjuhla
Domkirke, Kirkegata 14, 2317 Hamar

Ma 4.12.2017 klo 18.00
Alta: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Elvebakken kirke, Kirkegårdsveien, 9515 Alta

Ti 5.12.2017 klo 18.00
Lakselv: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Lakselv kirke, 9700 Porsanger

Su 10.12.2017 klo 15.00
Stavanger: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Kampen kirke, Seehusens gate 47, 4024 Stavanger

Ma 11.12.2017 klo 18.30
Hammerfest: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Rypefjord kirke

Ti 12.12.2017 klo 18.00
Båtsfjord: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Båtsfjord kirke, Prestegårdsbakken, 9990 Båtsfjord

Ke 13.12.2017 klo 18.00
Vesisaari: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Vadsø kirke, Kirkegata, 9800 Vadsø

To 14.12.2017 klo 18.00
Kirkkoniemi: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Kirkenes kirke, 9900 Kirkenes

La 16.12.2017 klo 15
Tromssa: Adventtijumalanpalvelus ja joululaulut
Elverhøy kirke, Barduvegen 20, 9012 Tromsø

Guds Ord är inte Bibeln – utan nådens människa

Ibland möter jag människor, som har förstått att ”Guds ord” betyder enbart Bibeln. Då reduceras ”Guds ord” till en samling böcker som man har skrivit och tryckt.

Med ”Guds ord” betecknar man generellt den gudomliga, överjordiska hemligheten, som blir uppenbar och avslöjad för människor. Till exempel i det Gamla testamentet får profeter viktiga budskap som förmedlar sanningen och motiverar människor att göra det som är riktigt inför Gud.

I den Första Moseboken läser vi hur Gud i begynnelsen skapar himmel och jord. Gud kallade fram världen genom att säga några få ord. Därför att den enda Gud förebringade universum så lätt med sina enkla diktat, behövdes det för skapelseverket ingen materia på förhand eller andra gudar.

Början av Johannesevangeliet vill precisera förståelsen, hur det universella ”Guds ord” är närvarande i skapelsen:

> ”I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud,
> och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud.
> Allt blev till genom det, och utan det
> blev ingenting till av allt som finns till. …
> Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet,
> en härlighet som den ende sonen får av sin fader,
> och han var fylld av nåd och sanning. …
> Av hans fullhet har vi alla fått del, med nåd och åter nåd.
> Ty lagen gavs genom Mose, men nåden och sanningen har kommit
> genom Jesus Kristus. Ingen har någonsin sett Gud.
> Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern,
> han har förklarat honom för oss.” (Joh. 1:1–3,14,16–18)

I antikens filosofi beskriver ”Logos” universums inneboende ordning. Den blir i Johannesevangeliet sammansatt med Jesus från Nasaret. Inkarnationen betyder i kristendom, att ”Logos eller Guds Ord” har blivit människa.

Vår Gud vill inte bara säga några goda ord till oss, utan hans närvaro hittade sin form i Jesus Kristus. Jesus uppenbarar oss nådens ansikte: han visar oss med sin livshistoria mönstret till det riktiga och värdefulla livet med våra medmänniskor och vägen till skapelsens och Guds hemligheter.

Anssi Elenius

Tähdet

Yön tullen
minä seison portailla kuuntelemassa,
tähdet parveilevat puutarhassa
ja minä seison pimeässä.
Kuule, tähti putosi helähtäen!
Älä astu ruohikolle paljain jaloin:
puutarhani on sirpaleita täynnä.

Edith Södergran 1892–1923
suom. Uuno Kailas

Runon valinta Maarit Garvo, kuva Linda Garvo.

Avsender
Den finländska församl.
Rådhusgata 1–3
0151 OSLO

Norjan suomalainen evankelis-luterilainen seurakunta
Den finländska evangelisk-lutherska församlingen i Norge

post@finskekirken.no

Pappi • Präst
Anssi Elenius
+47 469 48 788
anssi.elenius@finskekirken.no

Seurakuntasihteeri • Församlingssekreterare
Karoliina Huhtanen Larsen
+47 475 08 063
karoliina.larsen@finskekirken.no

www.finskekirken.no

www.evl.fi/ulkosuomalaiset

www.facebook.com/finskekirken